

Hoe zit het nou precies?

Paardenpaspoort en medicijngebruik

Veel paarden komen uiteindelijk in de voedselketen terecht. Daarom wordt het paard door de Nederlandse autoriteiten aangemerkt als een voedselproducerend dier. Dit betekent dat ook voor paarden de medicijnenadministratie goed moet worden bijgehouden, tenzij de paardeneigenaar ervoor tekent dat het paard nooit zal worden geslacht.

ERICA VAN DEN BROEK, dierenarts bij Paardendokters in Zwaanshoek

Het paardenpaspoort is niet alleen belangrijk voor paarden die wedstrijden lopen. Sinds 2009 moet ieder paard in Nederland, vanaf een leeftijd van 6 maanden, in het bezit zijn van een eigen paspoort en gechipt zijn. Het paardenpaspoort is een identificatiedocument en de chip is het identificatiemiddel. Op de chip staat een uniek nummer dat ook in het paspoort vermeld wordt. Verder staan er in het paspoort gegevens over het signalement van het paard en, als dat bekend is, over de afstamming van het dier. Daarnaast is er in het paspoort ruimte voor het noteren van de gegeven inenting en voor het registreren van bepaalde medicijnen. In Nederland wordt een paard voor de wet gezien als slachtdier. Om te voorkomen dat er residuen van medicijnen zitten in het vlees dat door mensen gegeten wordt, moet het medicijngebruik geregistreerd worden en de bijbehorende wachttijd voor het slachten nageleefd worden. Als een eigenaar van een paard niet wil dat het paard ooit geslacht wordt voor humane consumptie, kan dit ook in het paspoort afgetekend worden. Hiervoor tekenen zowel dierenarts als eigenaar, waarna de plicht om de gegeven medicijnen te documenteren vervalt. Als een paard verzekerd is, dient dit eerst met de verzekering overlegd te worden, omdat bij uitkering door

de verzekering het paard in sommige gevallen wordt ingenomen en geslacht.

Verplichte medicijnenregistratie

Sinds het paardenvleeschandaal, begin 2013, waarbij er in verschillende voedingsmiddelen paardenvlees gevonden werd terwijl dit niet op het etiket stond, is pijnlijker duidelijk geworden dat het paard in Nederland nog steeds een voedselproducerend dier is. Natuurlijk is er een groot aantal eigenaren dat hun paard door de dierenarts laat inslapen als het moment van afscheid nemen gekomen is. Maar er is ook een aanzienlijk aantal paarden dat geslacht wordt en waarvan het vlees ter beschikking komt voor humane consumptie. Voor deze dieren is het heel belangrijk dat duidelijk is welke medicijnen wanneer toegediend zijn, om de veiligheid van het vlees voor de mens te garanderen. Helaas is het in de paardenwereld nog lang geen gemeengoed om het gebruik van elk medicijn te registreren, zoals bijvoorbeeld in de rundvee- en varkenssector al wel jaren het geval is. Officieel is dit ook voor het paard verplicht. De medicijnen moeten, afhankelijk van het soort medicijn, in het paspoort genoteerd worden of in een logboek bijgehouden worden. Als een paard dan aangeboden wordt voor slachten, is een eigenaar verplicht het paspoort, logboek en een eigen

verklaring (VKI) over medicijngebruik bij het paard te leveren. Op deze manier kan de slachthuismedewerker beoordelen of het dier geschikt is voor humane consumptie.

Wachttijd aanhouden

Bij gebruik van medicijnen die in Nederland zijn geregistreerd voor het paard, is altijd een wachttijd bekend. Dit moet voor de eigenaar op een logboekformulier vermeld staan en dit dient ook bewaard te worden. Soms moet de dierenarts uitwijken naar middelen die niet voor het paard zijn geregistreerd, maar bijvoorbeeld wel voor andere voedselproducerende dieren. Dan geldt dezelfde wachttijd als voor dat andere dier, met een minimum van 4 weken. Ook bij deze middelen moet een dierenarts een logboekformulier leveren voor de administratie van de eigenaar. Sommige medicijnen maken een paard voor altijd ongeschikt voor consumptie. Het gebruik van deze middelen moet dan duidelijk in het paspoort genoteerd zijn. Een voorbeeld hiervan is fenybutazon (buut), een pijnstiller/ontstekingsremmer. Andere middelen zijn wel toegelaten voor gebruik bij paarden als er geen ander middel voor de kwaal is en behandeling noodzakelijk is. Deze medicijnen staan op een zogenaamde positieve lijst en hebben een wachttijd voor de slacht van 6 maanden. Ook deze middelen moeten in het paspoort geregistreerd worden. In de praktijk gebeurt het nog maar zelden dat de medicijnen die paarden voorgeschreven krijgen ook daadwerkelijk vergezeld gaan van de juiste administratie. Hiervoor zijn verschillende redenen, zoals het niet altijd bij het paard aanwezig zijn van het paspoort als een dierenarts komt voor een behandeling, geen standaard logboekformulier hebben als paardenarts, de geringe kans op controle et cetera. Maar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) gaat de komende tijd streng controleren op de correcte administratie van medicijngebruik bij paarden. Ze controleren of het paspoort van het paard ook daadwerkelijk bij het paard, dus op stal, bewaard wordt, en of de dierenarts zijn administratie rondom medicijngebruik op orde heeft.

Identiteitsbewijs

Veel eigenaren vinden het idee van het paspoort op stal bij het paard bewaren niet prettig. Zij zien het paspoort als eigen-

Het paardenpaspoort, wordt niet door iedereen als 'prettig' ervaren.

domsbewijs dat ze goed achter slot en grendel willen bewaren. Officieel is het paspoort echter een identiteitsbewijs en geen eigendomsbewijs. Bij een rechtszaak kunnen bijvoorbeeld wel een koopcontract en rekeningen van stalling, dierenarts en hoefsmid aangevoerd worden als bewijs dat een paard in eigendom is. Onder de dierenartsen komt steeds meer bewustwording over de plicht die zij hebben om ook bij het paard een nette administratie, volgens de wettelijke regels, bij te houden bij het gebruik van medicijnen. Het is een maatschappelijke verantwoordelijkheid om als dierenarts te kunnen garanderen dat het vlees dat men eet daadwerkelijk vrij is van (residuen van) medicijnen. Tijdens verschillende nascholingen en middels nieuwsbrieven wordt aan dierenartsen hun taak duidelijk gemaakt. Ook gaan er con-

troles bij de praktijken plaatsvinden. Om als dierenarts dit netjes te kunnen doen, is wel de medewerking nodig van de eigenaren. Deze moeten ervoor zorgen dat het paspoort bij elke behandeling door de dierenarts bij het paard aanwezig is. Een andere mogelijkheid is natuurlijk het laten aftekenen van het paspoort, waardoor het paard niet meer in aanmerking komt voor consumptie: de registratie van gebruikte medicijnen is daarna niet meer nodig.